

Aan de leden van de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân
Postbus 1
9100 AA Dokkum

Ons kenmerk: xxx

Behandeld door:
Sjoukje Dijkman
E-mailadres:
s.dijkman@noardeast-fryslan.nl
Datum: 7 mei 2024

Onderwerp: Participatiebeleid

Geachte raad,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang en plannen rondom het gemeentebrede participatiebeleid. Op 17 februari 2022 heeft u ingestemd met het participatiekader Gemeente Noardeast-Fryslân. De belangrijkste waarden die hierin zijn afgesproken zijn:

- Mienskip op één
- Gelijkwaardig
- Heldere verwachtingen
- Open houding
- Transparant

Deze zijn de basis voor het nu uit te werken participatiebeleid.

Er zijn twee belangrijke nieuwe wetten van kracht

Sinds 1 januari jongstleden is de Omgevingswet van kracht. Deze verplicht de gemeente een participatiebeleid op te stellen. Daarnaast is in november 2023 de Wet versterking participatie decentraal niveau aangenomen. Deze verplicht de gemeente een participatieverordening op te stellen die de inspraakverordening vervangt. Hierin krijgt ook Right to Challenge een plek, het uitdaagrecht. Dit sluit aan bij de motie die hierover op 17 februari 2022 werd aangenomen. De beweging vanuit deze wetten past bij onze motivatie om verder te bouwen aan participatie.

Participatie is een gezamenlijk leerproces

Participatie gaat over samenwerken met de Mienskip: "een manier van beleidsvoering waarbij inwoners, individueel of georganiseerd, direct of indirect, de kans krijgen om invloed uit te oefenen op de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid." Het is niet nieuw, maar er is nog veel te leren. Dit kan door te kijken naar voorbeelden uit de praktijk, daaruit behouden wat goed gaat en bijsturen wat beter moet. Belangrijk is het dagelijks maken van participatie: we maken niet alleen beleid maar ook praktijk. Het organiseren van het gezamenlijke leerproces van alle betrokkenen staat daarin centraal.

Participatie is niet nieuw in Noardeast-Fryslân

Participatie is zeker niet nieuw voor ons; we betrekken de samenleving al bij uiteenlopende beleidsvoorbereidingen, visietrajecten en projecten. Bij het maken van de Omgevingsvisie waren er bijvoorbeeld dialogen met 500 inwoners in de Oanheakker en hebben 400 leerlingen via een Mentimeter hun stem laten horen. In 2022 deed de gemeente mee aan een pilot met het digitale platform de Stem van Noardeast. Ruim 120 bewoners van Fûgellân hebben zo hun stem laten horen over de vernieuwing van de wijk. In deze pilot hebben we nadrukkelijk ervaring opgedaan met het formuleren van de participatiebelofte: het van tevoren bepalen van de impact van de stem van inwoners.

Jongerenparticipatie is onderdeel van het participatiebeleid

We doen onderzoek naar de meest ideale vorm van jongerenparticipatie. We zoeken uit of de motie die u op 3 november 2022 heeft aangenomen bij die vorm aansluit. Op dit moment lopen er verschillende initiatieven op scholen waarin jongeren worden uitgedaagd om over vraagstukken binnen de gemeente na te denken. Voorbeelden hiervan zijn de Miensker Challenge en Tienskip. Onder de paraplu van burgerschapslessen op middelbare scholen denken jongeren mee over maatschappelijke vraagstukken die zijn ingebracht door uitdagers, zoals gemeente of woningbouwcorporaties. Voor Harddraverspark is bijvoorbeeld een uitdaging in de maak via de Miensker Challenge.

Initiatiefnemers worden sinds de Omgevingswet gestimuleerd om aan participatie te doen

Dit moeten zij zichtbaar maken in hun plannen en aanvragen. Hiervoor maakt de gemeente onder andere gebruik van een infographic die op de website te vinden is: <https://www.noardeast-fryslan.nl/participatie-hoe-werkt-dat>. Belangrijk is dat initiatiefnemers laten zien wat ze met de inbreng van betrokkenen hebben gedaan. Voor sommige onderdelen heeft u als raad besloten dat participatie verplicht is, zoals bij: grote windmolens, zonnepanelen op landbouw- of natuurgronden, het opwekken van andere vormen van energie en activiteiten die niet binnen de doelen vallen van de omgevingsvisie of in strijd zijn met ander, door de gemeenteraad vastgesteld, beleid.

Visie voor een nieuwe werkwijze van de Participatieraad en andere platformen

De Participatieraad denkt mee over de uitvoering van de Participatiewet, de Jeugdwet en aanverwante wetten. Het Platform voor Elkaar is in 2019 opgericht en bestaat uit ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en denkt mee over het ontwikkelen van nieuw beleid op dit gebied. Nu participatie ook vanuit de Omgevingswet veel aandacht verdient, is dit aanleiding om breder te kijken naar de rol van deze organen. Daarnaast is de ontvlechting van Noardeast-Fryslân en Dantumadiel aanleiding om ze om te vormen.

Het participatiebeleid wordt op een interactieve manier gemaakt

Verschillende doelgroepen zijn/worden betrokken bij het opstellen van het nieuwe participatiebeleid, waaronder de huidige Participatieraad, Platform voor elkaar, inwoners, jongeren, partners van de gemeente en medewerkers. Dit gebeurt door aan te sluiten bij bestaande infrastructuur, het in kaart brengen van de manieren waarop participatie nu al plaatsvindt en van daaruit kijken wat er nodig en mogelijk is. Een toolbox voor participatie is onderdeel van het participatiebeleid. Tegelijk werken we aan het opstellen van een participatieverordening.

In oktober staat het participatiebeleid geagendeerd in de raad

Op 10 oktober staat het participatiebeleid op de agenda in de vorm van een petear. In dit petear informeren we u over de toolbox die de uitwerking is van dit beleid. Op 17 oktober staat een debat over participatiebeleid en de verordening op de planning. Vervolgens leggen we het beleid ter inzage. Het besluit over het participatiebeleid volgt in de 3^e week van januari.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Noardeast-Fryslân,

H.J.C.M. Verbunt, MBA
Secretaris

mr. J.G. Kramer
Burgemeester